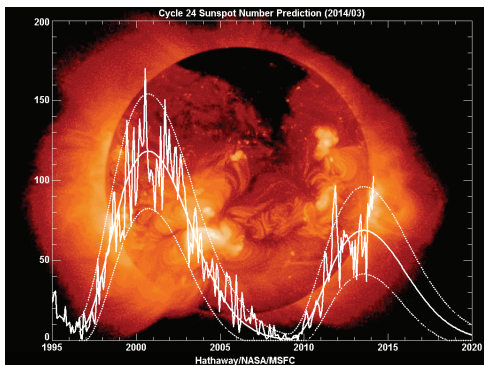

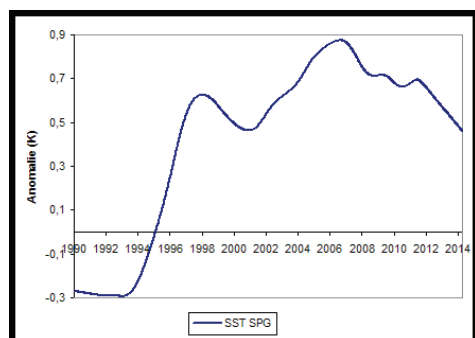
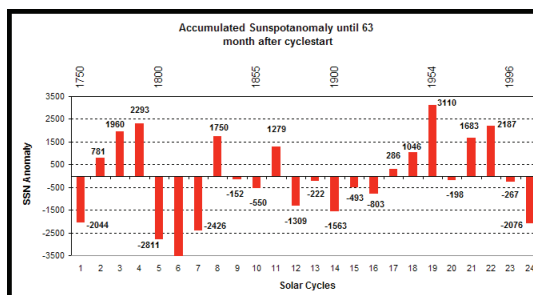
Solflekkmaksimum er passert – ingen nålevende person har opplevd en så svak sol.

Flekker på solen forteller om solens aktivitet. Når det er mange flekker observerer vi en sterk vind fra solen med elektrisk ladete partikler som gir jorden nordlys og bygger opp et magnetfelt som beskytter oss mot kosmiske partikler fra eksploderende stjerner i vår galakse. Vanligvis har vi maksimalt antall solflekker hvert 11. år. Nå er vi inne i solflekkperiode nr 24 (siden 1700). Den startet i 2009, og hadde maksimum i august 2013. Imidlertid har denne solflekkperioden hatt to maksima, et i 2011 og et i begynnelsen av 2014. Det har gitt oss mye nordlys, men nå kan vi vente oss mindre nordlys i årene som kommer. Figuren til venstre viser observert og forventet utvikling av antall solflekker per måned i solflekkperiode 23 og 24.

Solflekkmaksimum i periode 24 ser ut til å bli det laveste siden februar 1906, og hvis vi teller antall flekker hittil i perioden som har vart 63 måneder, (figur til høyre) så har periode 24 det laveste antall siden periode 7 som sluttet i 1833. *Vi kan derfor trygt si at ingen nålevende person har opplevd en svakere sol.*

Ser vi på grafen til høyre er det en periode fra 1800-1830 med store underskudd på solflekker. Mange solforskere mener at vi nå går inn i en tilsvarende periode. Dette kan få følger for klimaet, spesielt på våre breddegrader. Noe har vi allerede observert: jetstrømmen har blitt svakere (Kortnytt nr

54), dårligere kornavlinger (Kortnytt nr 37), og havis- og kulderekorder (Kortnytt nr 46-48). En artikkel i Nature Geoscience i januar 2014¹ viser at havstrømmen i den såkalte AMOC – den Atlantiske Meridionale Overturning Circulation, nå er betydelig svekket – noe som betyr mindre styrke i Golfstrømmen i årene som kommer. Det er en tidsforskjell på 10-20 år mellom endring i solaktivitet og temperaturfall i havoverflaten, men nedgangen i havtemperaturen sør for Grønland har vært tydelig siden 2006² (figur til venstre).

¹ J. Robson, D. Hodson, E. Hawkins og R. Sutton, Atlantic Overturning in decline? Nature Geoscience, Januar 2014, side 2-3.

² <http://diekaltesonne.de/?p=17194>